

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rekopisi se ne vračajo.

list izhaja vsak dan razen ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Štepi uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravišтво:

Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12.50
četrletno . . . K 6.20
mesečno . . . K 2.10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge** de-
žele i. **Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas** (**inserate**) se
plačuje od četrstopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 14.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 19. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

Delitev štajerskega deželnega šolskega sveta.

(Govor posl. dr. V. Kukovca v štajerskem deželnem
zboru dne 18. jan. 1910.)

Razmere pri najvišji nadzorovalni šolski ob-
lasti, pri štajerskem deželnem šolskem svetu so
tako neznosne, da je postala neodločljiva točka
našega narodnega programa zahteva, naj se usta-
novi za slov. šolstvo poseben oddelek dež. šolskega
sveta. Autonomija v našem šolstvu je danes zah-
teva, kateri se ne odrečemo nikdar, četudi se
to s politiko deželnozborske večine seveda ne
strinja. Moč razmer se pa bode izkazala silnejša
nego vaša krivična šolska politika, ki je danes
tudi pri šolskih oblastih merodajna.

Zloglasni zakon o skupnih zastopih je spravil
na Spodnjem štajerskem polovico po večini slo-
venskih okrajev v roke nemških okrajnih zastopov
in obenem naše šolstvo tamkaj v roke nemško-
nacionalnih okrajnih šolskih svetov, ki delujejo
po navodilih nemškega narodnega sveta pod za-
ščito dež. šol. sveta. Kjer je večina okrajnega
šolskega sveta slovenska, tam ni razpisa učitelj-
skih služb. Če treba na mesto Slovenca tu po-
staviti Nemca, stori se službenim potom. Drugače
je tam, kjer so nemške večine, v ptujskem, slo-
venjebistriškem ali celo v mariborskem okraju.
Tu je za deželni šolski svet merodajen le terno-
predlog okrajnega šolskega sveta. To načelo se
tu ne sme kršiti, ker bi se drugače Slovencem ne
zgodilo dovolj krivic. In kako se tu postopa!
Znani so mi slučaj, s katerimi lahko poslužim,
če hočete, kjer je moral učitelj oddati pismen
reverz, da bode deloval v nemškonacionalnem
duhu, da je dobil, akoravno je bil prej pri slo-
venski stranki, nadučiteljsko mesto. **Kakor na Hr-
vaškem ne dobijo železniških postaj, če okraj ne
voli v smislu madžarske vlade, tako bode na Sp.
štajerskem obveljalo kmalu načelo, da značajan in
pošten Slovenec ne bode mogel nikjer več po-
stati nadučitelj.** Sramotno je za šolske oblasti,
kako korupcijo uvajajo v učiteljstvo. Boljša mesta
dobijo le odpadniki, kateri dobivajo naravnost
pozive, naj se potegujejo za to ali ono mesto,
dečim najsposobnejše slovenske moči sploh na
vrsto ne pridejo. Ko je učiteljstvo neke šole, ki
ne šteje niti enega nemškega učenca, nekoč pro-
silo nekega nemškega poslanca zaslombe, da pride
šola v boljši plačilni razred, utemeljili so svojo
prošnjo izrecno, češ, saj se priznavamo k vašim
političnim načelom. (Poslanec Stieger? Op. uredn.)
Kar se pripravlja zadnje tedne v mariborskem
okraju, je nečuvno. Za Lembah, domovinsko ob-
čino slov. dež. odbornika Robiča, ki je slovenska,
so se pozvali prositi celo učitelji nemških zasebnih
šol in je okrajni šolski svet sestavil strogo nemški
ternopredlog. Tega baje dež. šolski svet ne more
prezreti! Seveda, ker se gre za obropanje slo-
venske posesti!

Ravno isto se pripravlja na slovenski šoli v
Krčovini Leitersbergu, kjer gre slovenski učitelj
v pokoj! In s takim šolskim nadzorstvom naj smo
Slovenci zadovoljni! Deželni šolski svet je poka-
zal, kako izpolnjuje šolsko nadzorstvo, najlepše
v zadevi celjske okoliške šole in meščanskih šol,
kar je še v splošnem spominu. Pa tudi sicer naš
dež. šolski svet ni v zadregi za pristna nova na-
čela, če treba nas udariti. V rokah imam dokaze,
da se je zadnji čas izdal od dež. šol. sveta tajen
ukaz, da se imajo pri nastavljanju učiteljev in
učiteljic upoštevati v prvi vrsti absolventi in ab-
solventinje domačih učiteljskih! To izgleda za prvi
hip zelo skrbno za Štajerce, v resnici je pa to
udarec zoper Slovence in sicer zoper na Štajer-
skem pristojne učitelje in učiteljice, ki so študirali

v Ljubljani ali v Celovcu ali v Gorici. Deželno
žensko učiteljsiše v Mariboru je dobilo šele pred
kratnim pravico javnosti. Ni čudež, če so razni
slovenski stariši dali svoje hčere Štajerke rajši na
boljše zavode na državna učiteljsiša v Ljubljano
ali v Celovec ali v Gorico! Toda kaj to štajerski
deželni šolski svet briga! Zdaj učitelji in učite-
ljice, ki so na državnih zavodih z odliko študirale,
ne dobijo v domači deželi službe, ker so Slovenci,
pač pa koroške Nemke, če so v Mariboru študi-
rale! In pred tako šolsko nadzorovalno oblastjo
naj imamo rešpekt!

Da naš deželni šolski svet se ne obotavlja
tudi javno barvo priznati kot orožje nemške
stranke! Lani ob otvoritvi učiteljsiša v Gradcu
je deželni šolski nadzornik Tumlirz glasom čas-
niških poročil javno izgovoril besede: „Nemški
učitelj ima dolžnost nesti nemško kulturo in nem-
ško samozavest tudi med narod!“ („Samobsebi
umevno! Seveda!“ klici nemških nacionalcev!)
Dobro, tudi jaz pravim, da je to v redu, če je
štajerski deželni šolski svet ustvarjen le kot šol-
ska oblast za nemško ljudstvo. Toda, ali hočete
gospoda ostati dosledni? Če ste dosledni, morate
mi prav dati, če pravim, tudi mi Slovenci moramo
dobiti šolsko nadzorovalno oblast, ki bode ostala
na stališču: „**Učitelja slovenske dece dolžnost in
pravica je, da zanese slovensko kulturo in slo-
vensko samozavest med slovensko ljudstvo.**“ In če
me vprašate, kaj hočem, sem vam s temi besedami
že vse povedal. Mi zahtevamo samonpravo na
polju slovenskega šolstva in v ta namen moramo
dobiti poseben oddelek dež. šol. sveta za slovensko
šolstvo kakor imajo na Češkem nemški in češki
oddelek dež. šol. sveta. Kar je Nemcem tam prav,
ne more biti krivično pri nas. Vem, da mi v srcu
pritrujete, vem pa tudi, da odklanjate moj pred-
log, ker so bojite biti pravični. Slovencev pa to
ne moti. Stavili bomo zahtevo po samonpravi v
šolstvu, dokler ne zmagamo.

Izpopolnitev kmetijske šole v Št. Jurju ob j. ž.

Govor dež. posl. dr. V. Kukovca v štaj. deželnem
zboru 18. jan. 1910.

Ko ste pred 8 dnevi vzeli tukaj otvoritev
kmetijske šole v Št. Jurju ob j. ž. na znanje, so
se iz vrst večine slišali glasovi, da je šola pre-
lepo urejena, kar se je moralo celo s strani dež.
odbora kot neresnično zavriniti. Danes, gospoda,
moram nekaj ravno nasprotnega trditi. V šoli je
toliko pomanjkljivosti, da se redni poduk sploh
ne more vršiti, ker manjkajo najpotrebnejši pri-
pomočki, in morebiti sploh letos ne bode govora
o rednem poduku. Sliši se celo, da učenci hočejo
po vrsti izstopiti. Gospoda, priznam vam, da je
vsak začetek težek, toda nujno pozivam deželni
odbor, da takoj vse, kar mogoče, ukrene, da ta
tako željno pričakovana šola ne pride koj od za-
četka na slab glas!

Toda to sem le mimogrede omenil, moja na-
loga je govoriti za izpopolnitev šole v tem smislu,
da se učni načrt razširi in da se uvede tudi vi-
narstvo v to šolo.

Ko smo se pretekli teden sem in tja razgo-
varjali o značaju te šole, se je izkazalo, da to ni
visoka in tudi ne srednja šola, ampak le prak-
tičen 10mesečni kmetijski tečaj, ki bi naj pospe-
ševal kmetijsko strokovno praktično izobrazbo na-
šemu kmetijstvu primerno. In kaj je za naše kme-
tijstvo primerno? Poglejte si Spodnje štajersko.
Večji del zemljišča v okrajih Maribor, Ptuj, Sv.
Lenart, Gornja Radgona, Ljutomer, Ormož, Ptuj
je obraščen z vinogradi. Podobno je v okrajih
Rogatec, Šmarje, Kozje, Brežice, Sevnica, Konjice

in Slov. Bistrica. Vinograde imamo tudi v laškem
celjskem in šostanjskem okraju. Iz tega sledi, da
bode skoro vsak drugi obiskovalec šole v Št. Jurju
želel tudi poduk v vinarstvu. Naš kmečki fant pa
ne more dokončati kmetijske šole v Št. Jurju, po-
tem pa še iti na vinarsko šolo v Maribor. Poduk
v vinarstvu se pa ravno zadnji čas pri nas zelo
nujno pogreša. Kriza v vinarstvu, ki se zadnja
leta zmiraj ponavlja, je tudi nas spodnje Štajerce
marsičesa učila. Vidimo, da naša nevolja izvira
tudi iz lastnih napak v gospodarstvu. Gre se tu
za napake v vinogradništvu splošno, pa tudi za
napake kletarstva. Ti pogreški se pa dajo odpra-
viti in se tudi morajo odpraviti. Zato pa zadev-
nega poduka tudi na naši edini kmetijski šoli ne
sme manjkati. Ne govorite mi zmiraj o stroških!
Kaki so pa to posebni stroški! V bližini je mnogo
vinogradov, primerno klet postaviti ne bode toliko
stalo; če si jo že vsak kmet lahko postavi, dežele
taki izdatki tudi ne bodo ubili. Ravnatelj je itak
veščak v vinarstvu. Pri razpravi pred tednom dni
sem sicer proti pričakovanju opazil prav čudno
razpoloženje glede edine naše kmetijske šole. Zdi
se mi celo neverjetnost mogoča, da bi moj popol-
noma stvarni predlog v današnjih razmerah od-
klonili. Zato predlog, katerega sem že v jeseň
vložil, formalno danes umaknem. Nujno pa po-
zivam slavni deželni odbor, da moje besede uva-
žuje in uvede v Št. Jurju kar najprej sam ob
sebi tudi vinarstvo ter naj učni načrt v tem
smislu razširi in zavod preuredi!

Politična kronika.

Štajerski deželni zbor.

26. seja dne 18. jan.

Deželni odbor je predložil zbornici resolucijo,
v kateri se poziva vlado, naj bi deželnemu zboru
zasigurala vsako leto vsaj 8 tedensko zasedanje,
a to samo v dveh dobah; polovica zasedanja bi
se naj na vsak način izvršila jeseni za pravilno
rešitev proračuna. Zbornica bi naj sklenila, da
naj deželni odbor sporoči to resolucijo vladi na
znanje in v prihodnjem zasedanju o stvari po-
roča. Ta resolucija je dodatni predlog k socija-
lističnemu glede spremembe deželnega reda. —
Nadalje je predložil deželni odbor zakonski načrt
za varstvo planinskih cvetlic, osobito planink. V
načrtu so sledeče glavne točke: 1.) Trganje in
izdiranje planinskih cvetk s koreninicami je pre-
povedano. 2.) Dovolj se izdiranje s koreninicami
samo v znanstvene namene; mora se pa za to
dobiti od političnih oblasti posebno dovoljenje.
3.) Prestopki se kaznujejo z denarno globo do
50 kron ali pa z zaporom do 5 dni.

Utemeljitvi obeh dr. Kukovčevih predlogov
priobčujemo na drugem mestu. Mislilo se je, da
pride pri utemeljevanju predloga za delitev de-
želnega šolskega sveta do kakih spopadov med
Nemci in Slovenci; pa Nemci so se zadovoljili z
nekaterimi nedolžnimi medklici. — V vodopravni
odsek sta se izmed slov. poslancev izvolila dr.
Benkovič in Pišek; objednem se je naznanilo, da
sta izstopila iz šolskega odseka Ozmec in Vrečko
zaradi zadnjega spopada pri razpravi o Wastiano-
vem predlogu glede spopolnitve dež. šolsk. sveta
v naučnem odseku. — Predlog za delitev občine
Gniebing v feldbachskem okraju je bil odklonjen.
Slovenci so glasovali z nemškimi klerikalci iz
stvarnih razlogov za delitev. — Občini Stara-
novavas v gornjeradgonskem okraju se je dovolilo
do 1. 1912 zvišati pristojbino za godbene licence
na 2 K, istotako tudi za dovoljenje, da so go-
stilne čez uro odprte. — Koncem seje se je pri-
toževal dež. odbornik Robič zaradi tega, da pred-
sednik ne da razpravljati o predlogih, ki se tičejo

ste zadeve, po vrsti, temveč, da pridejo predlogi manjšine veliko pozneje na vrsto. Pritožil se je tudi, da se v šolskem odseku pravilno ne postopa. Dež. glavar Attems in načelnik šolsk. odseka Kratter sta se prav razburjeno branila; obljubil pa je Attems vendarle, da bode postavil klerikalni predlog glede delitve dež. šolskega sveta kmalu na dnevni red. — Posl. Hosch in tt. so predlagali, naj bi skrbela dežela za uvedbo rednega knjigovodstva tudi pri kmečkih posestnikih.

Prihodnja seja se vrši v četrtek. Danes se vrši celi dan seja finančnega odseka o proračunu.

Bivši trgovski minister dr. Fiedler o političnem položaju. V nedeljo je govoril bivši trgovski minister dr. Fiedler na nekem volilnem shodu v praškem Novem mestu. Za nas so zanimiva sledeča izvajanja: „Izdali smo parolo, da se mora sedanji vladni sistem odpraviti, to se pravi, odstraniti moramo nemško birokracijo, ki sedaj odločno je osrednjih mest proti nam. Edina pot, ki vodi do tega cilja, je pa parlamentarno ministertvo, v katerem so enakopravno zastopani vsi slovanski narodi v Avstriji. Povdarjam, parlamentarno ministertvo, kajti uradniški minister, najsi bo tudi Slovan, nima dovolj moči, da bi dovelj pritisnil na uradnike svoje rezorja. Uradniški minister nima nikoli iste opore, katero najde parlamentarni v svoji stranki in pri svojih volilcih. In to ve dobro vsak nemški birokrat. Da pa se morajo Slovani stalno udeleževati vlade, je treba, da se posamezne slovanske stranke konsolidirajo; to se dolej ni moglo popolnoma zgoditi zaradi odpora Poljakov, ki že 40 let delajo takozvano državno politiko in so si na tej podlagi zagurali res silen vpliv. Vendar pa se kaže tudi v Poljskem koln preobrat...“ Glede češkega deželnega zbora se je izrazil govornik, da zahtevajo Čehi sledeče: 1.) Polno delazmožnost dež. zbora za vse in ne samo za vladne predloge. 2.) Pri razpravi o vladnih predlogih glede narodnostnih okrožij in ureditve jezikovnega spora na Češkem sploh se morajo upoštevati tudi češki predlogi. 3.) Češki deželni zbor mora imeti pravico, da popolnoma sam in po svoji volji odločuje glede teh predlog. Ako zahtevajo Nemci v tem oziru kakoršnekoli garancije, je to zoper vsa parlamentarna načela.

Poraz nemških nacionalcov v nižjeavstrijskem deželnem zboru. Konferenca nemških nacionalcov in kršč. socialcev pri Luegerju, o kateri smo te dni kratko poročali, je imela pravzaprav namen predočiti nemškonacionalnim petelinom v nižjeavstrijskem deželnem zboru, da je vlada svoj čas predložila znano lex Axmann glede podučnega jezika na nižjeavstr. srednj. šolah in dež. poslovnega in uradnega jezika samo pod tem pogojem v najvišje potrjenje, da dajo nacionalci mir s svojo zahtevo glede uvedbe obligatnega nemškega podučnega jezika na ljudskih in meščanskih šolah. Nacionalci so obljubili, da bodo to storili, začeli so pa vkljub temu sedaj zopet sitnariti. Na konferenci pri Luegerju so svojo obljubo ponovili, a predlog so vendarle stavili. Vsled tega so jim očitali kršč. socialci v seji zabrbtost in verolomnost. Predlog se je sicer odkazal odseku, a se je odklonila zahteva nacionalcov, da bi se ga prečitalo. Bodočnost bode sicer pokazala, v kolikor je postopanje kršč. socialcev odkritosrčno.

Drobne politične novice.

Seja izvršev. odb. nemšk. naprednih strank se je vršila včeraj na Dunaju. Za nas je zanimivo to, da sta koroška Nemca Waldner in Dobertnik protestirala proti jugoslov. ministru in da je Marckhl razkladal svoje od Linhart in „Štajerca“ izposojene nazore o trijalizmu. Govorilo se je tudi o tem, da bi se posamezne nemško-napredne stranke fuzijonirale v veliko nemško-napredno stranko.

Ogrski državni zbor je sklican v ponedeljek, dne 24. jan. k seji. Takrat bo skušil grof Khuen govoriti o svojem programu; nato pa se bode takoj lotil ustanovitve nove vladne stranke, ki bode imela nekak kompromisni program iz glavnih točk ustavovercev in neodvisnjakov. — Bivši minister Kossuth vstopi zopet v uredništvo lista „Budapest“.

Volitve na Angleškem. Liberalci so vsled izida drugega volilnega dneva, to je ponedeljka, svoje zmage gotovi. V političnih klubih se je izračunalo, da bode znašala liberalna večina v najslabšem slučaju 100 glasov.

Dnevna kronika.

V VIII. kongres avstrijskih vinogradnikov se vrši od 5. do inkluзивno 10. sept. 1910 v prostori ckr. vrtnarske družbe na Dunaju. S kongresom bo združena mednarodna razstava vinogradniških sprav, strojev in kletarskih priprav in vršile se bodo strokovne ekskurzije. Kongresni statut se je pričel te dni razpošiljati. Interesenti dobe zaželjene podatke o prireditvi od poslovodja ravnatelja Franc Wenischa v Kremsu ob Donavi.

V Predavanju o češkem slovstvu v Parizu. Brzjavke in pa krepke psovke nemškega časopisja so nam te dni javile, da je pričel češki profesor Jelinek na slavnem pariškem vseučilišču Sorboni predavati o češkem modernem slovstvu. Da razumemo psovke nemškega časopisja, je treba pomisliti, da je Sorbona mesto, na katero posluša ves svet. Čehom ni zameriti, ako skušajo za svoje slovstvo in svojo znanost interesirati svet: saj imajo nekaj pokazati na tem polju! Ali je misliti in upati, da bi jim kedaj Nemci pomagali v svet? Omeniti je tudi treba, da vzdržujejo za sedaj Jelinek v Parizu Čehi na lastne stroške. Nedvomno pa je, da se bodo začela akcija za njegovo stalno nameščenje. Zanimivo bi bilo slišati, kaj in kako se predava na — avstrijskih vseučiliščih o — slovenskem modernem slovstvu?

V Ljubice — zločinke. Afere umorov, katere izvrše ljubice na svojih ljubkih, se v zadnjem času čudno množe. V Parizu Steinheilova, na Ogrskem Haverdova, v Krakovu Borovska. Vsak tak slučaj nam odkriva neprijetno sliko resnice, sliko gnjile naše družbe, iz katere vzraščajo enaki tipi. Zdi se nam skoro, da čarobni sijaj iz oči teh žensk omami i sodnike i porotnike, osobito pa široke vrste občinstva, ki zločinke zagovarja. Drugače tako strogi stražniki zakona in morale zgube oblast nad samih seboj in konečno je človek v dvomu, ali se naj razburja nad moral-insaniti obtoženke ali sodnikov. Če bode v Krakovu drugače s sodnikom in sodnim dvorom, bodedo videli te dni. V procesu Janipe Borovske nas sicer bolj zanima atmosfera v kateri je zrastle, ko njena krivnja. Tam na obalah Visle je celi mali Pariz. Cela scenerija zagonetne smrti Levickega nas spominja na smrt Feliksa Favra. — Uloge prisotnih ljubic ostajajo neosvetljene, tajne. Kdo je ta Janina Borovska? Oče — Klecan-Čeh, mati Nemka, Borovska sama Poljakinja. Dovršena slušateljica medicine, žena visoke inteligence, močne volje, krasne zunanosti a tako razuzdane nravi, da bi se moglo pri njej govoriti o nimfomaniji, ima skrivne zveze z rusko policijo, z znanim špijonstvom na tujem. Zaplete se v proces z urednikom Häckerjem — in pri tem jo Levicki brani s takim ognjem, da je slednji obsojen za to, ker ji je označene zveze očitel. Od tedaj datira morda ožje prijateljstvo med njo in Levickim. Ta je bil rodom Rusin, kateri pa je zatajil svojo narodnost, izstopil iz pravoslavne cerkve, postal katoličan in se ravno pred smrtjo pripravljal na prestop v protestantizem. — Politično je bil najprej silen radikalec, pozneje pa kršč. socialalec in austrofil. Po poklicu je bil relikiran dijak, gledališki igralec, pesnik, dramatik, urednik, kandidat pri volitvah, zapeljivalec žen, odvetnik in predsednik krakovskega abstinenčnega društva — vse po vrsti. V Krakovem je slovel zaradi svojega pustolovnega življenja. Ne samo v ljubzenskih temveč tudi v drugih zadevah. Urednik Szepanski je pisal o njem v „Novinah“: Bandid v odvetniški togi, živa reklama, sramota svojega stanu, pustolovec... in je hotel pred sodnijo dokazati svoje trditve. A vse to mu v javnem mnenju ni škodovalo... On je znal svoje, a drugi so znali zopet svoje.

V Mestna občina v Pragi, ki je doslej izdajala mestna statistična poročila v češkem in tudi v nemškem jeziku, jih bo odslej izdajala v češkem in francoskem jeziku.

V Nikola Tesla, hrvatski rojak v Ameriki, znani izumitelj, je 20 let reševal problem brezžične električne svetlobe. Sedaj ga je, kakor poroča newyorški „World“, rešil. Tesla izjavlja, da lahko v svojo brezžično svetlobo razsvetli Združene države. Najprej se hoče nepraviti poskus v newyorški luki.

V Turška vlada je izdala naredbo, da se ima odslej računati dnevni čas na evropski način in se ima pisarniško delo po uradih uravnati po evropski uri. Dozdaj so Turki računali dnevni čas po vzhodni solnca.

V Frano Supilo je izdal na svoje volilce „poslanico“, v kateri opisuje vzroke in potek Friedjungovega procesa in razkrinjuje mahinacije nasprotnikov hrvatsko-srbske narodne politike.

V V macedoniji in sicer v Skoplju namerava avstrijska vlada naseliti jezuite, baje zato da bi opravljali dušno pastirstvo med katoliškimi Arnavti. Pravi namen je seveda propaganda za Avstrijo med Albanci.

V Zabranjen bolgarski list. Policija v Solunu je zabranila nadaljno izhajanje bolgarskega lista „Otečestvo“, glasila znanega bolgarskega vstaškega voditelja Sandanskega, ki je bil izvoljen tudi v turški parlament.

V V Pragi (na Kraljevih Vinogradnik) je umrl 16. tm. v starosti 78 let odvetnik dr. Jaroslav Pospíšil, dolgoletni prvi predsednik „Osrednje šolske Matice“.

V Korupcija na Hrvatskem. Iz Friedjungovega procesa znani krivoprisežnik Dorotka pl. Ehrenwall, šmok barona Raucha, je prevzel agenturne posle za nameščenje učiteljstva. Dobro mesto dobi vsak učitelj, ki se zaveže vstopiti v ustavno (madžaronsko) stranko, delati pri bodočih volitvah za njene kandidate in denuncirati pristaše hrv.-srbske koalicije.

V Znana hrvaška opera „Baron Trenk“ je doživela včeraj v budimpeštanskem Varosligeti-gledališču jubilej 25. predstave.

Mandat agrarnega poslanca Bergmanna. Kakor smo svoj čas poročali, je češki agrarni poslanec Bergmann vsled nespornostimljenj z vodstvom stranke odložil svoj mandat. Dopolnilna volitev je dne 3. marca t. l.

V Slovaški dnevnik prične koncem tega meseca izhajati v Budimpešti.

V Na Hrvatskem je bilo koncem avgusta 1909 32 nemških ljudskih šol (16 javnih, 10 verskih in 6 privatnih).

Dopisi.

Iz Vuzenice. Gnusi se človeku, ako čita poročila kakor jih prinaša zadnji čas »Marburgerca« o Vuzenici; zdi se, kakor da bi si bil list vzel za geslo besede: »Obrekuj svojega bližnjega!« Kajti vsako najmanjšo priloiko uporabi ta umazana cunja, da zavije resnico in napada osebe, ktere se morajo bratiti z njenimi privrženci. Rad bi se ravnal po besedah: »O mrtvecih le dobro« in pustil ranjkega Urbana v miru; toda tamošnji posilineni in nacionalni socialdemokratje želijo na vsak način, da se jim zopet enkrat pošteno zamašijo usta. Za vselej žalibog tega ni mogoče, ker tudi najneprebavljivejši stvari mirno požrejo. Glejmo, kaj pravi »Marburgerca« v šte. 6 od 13. prosinca 1910. V začetku podtika dopisnik g. dekanu, da je predebelo zaračunal pogrebne stroške; ako mislijo sorodniki, da se jim je s tem krivica storila, naj se pa pritožijo na c. kr. okrajno glavarstvo Slov. Gradcu, in podroben račun bode že pokazal, kdo je na pravem! Nadalje nires, da bi bil g. dekan komu izročil nekolekovani račun o pogrebnihih stroških za g. Urbanom; pač pa je istina, da je dal le p. trdilo g. Kafel, ker je položil denar za sorodnike; in g. dekan je (baje) tedaj še odločno pripomnil, da napiše tudi kolekovano pobotnico, ako treba. V naslednjem sanjari nam dobro znani poročevalec, da je bil Urban dolga leta načelnik krajnega šolskega sveta. Revček, pa se vam res že pamet peša, ako ne razločujete več med načelnikom krajnega šolskega sveta in načelnikom nemškega šulferajna. — Kakor slišimo, se vršijo v kratkem zopet volitve v odbor tukajšnega nemškega šulferajna, baje pri Stalzer-ju. Škoda, da ni vam prisojeno častno mesto načelnika, temveč slavemu »Aber-govorniku« in črevljarju Dietnerju, ki je pri glavnem zborovanju požarne brambe dne 6. januarja 1910 na restavraciji javno zabrusil svojim tovarišem v obraz sledeče besede: »Aber, aber, Ihr seid's ja Narren!« Vprašal bi pri tej priliki le še g. Dietnerja, od kterege leta naprej se čuti pristnega Nemca?? — Kdo se spominja nadalje, da bi se bil + Urban kedaj skazal posebnega prijatelja naših šolskih otrok? Mislim nihče! — Pač pa se pozabi zlahka, da je pokojni pred dvema letoma odklonil vsak najmanjši prispevek za šolsko veselico povodom šestdesetletnice našega vladarja. Naj ne zameri torej slavna gospoda, če so otroci raje ostali v šoli. Da ovržem še zadnjo točko o lanskem sprevedu pri nekem šestnajstletnem mladeniču, zadostuje vsakemu normalnemu človeku dejstvo, da je njegov oče že 20 let predsednik krajnega šolskega sveta. V slovo pa želim gospodu pesniku, da si naj vzame do prihodnjic nekoliko več duhovitosti in logike na posodo.

Društvene vesti.

V Vabilo na občni zbor zadruge Rinke, ki se bode vršil v ponedeljek 31. prosinca 1910 ob 6. uri zvečer. Dnevni red: 1. Letno poročilo ter sklepanje o letnem računu. 2. Odobrenje letnega računa in razdelitev eventualnega čistega dobička. 3. Izvolitev načelstva. 4. Razni nasveti.

V „Prostovoljna požarna bramba v Gotovljah“ priredi dne 22. jan. t. l. svoj redni občni zbor v prostorih g. Franca Malgaja (v dvorani) ob 6. uri zvečer. Vspored: 1. Pozdrav. 2. Poročilo blagajnika in tajnika. 3. Volitev odbora. 4. Slučajnosti. Redni in podporni udje in vsi prijatelji požarne brambe: Dobro došli!

Braslovče. Prostovoljno gasilno društvo priredi svoj deseti redni občni zbor v nedeljo dne 23. jan. ob 3. uri popoldan pri g. Vinku Brišniku. Vabijo se društveniki in podporniki in vsi prijatelji društva na mnogobrojno udeležbo.

V Občni zbor „Šaleške čitalnice“, ki se je vršil 13. prosinca si je izvolil za l. 1910 sledeči odbor: predsednik A. Kocvan, trgovec, podpredsednik Ivan Koropec, učitelj, blagajnik Jos. Skoberne, gostilničar, tajnik Miloš Tajnik, učitelj, odborniki Fr. Vrečko, trgovec, Jakob Volk, krojač, Tonček Kurnik, jurist. — Obenem se je sklenilo prirediti na pustno nedeljo veliko pustno veselico in maskerado, na kar že danes opozarjamo.

V Prostovoljno gasilno društvo za ormoške okolice s sedežem na Hardeku priredi v nedeljo

dne 23. prosinca 1910 v prostorih gostilne pri „Solcu“ gospe Julijane Kalchbrenner v Ormožu, veselico. Na vspeh je srečolov z dobitki in prosta zabava. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop imajo le povabljeni in po njih vpeljeni gosti.

v V Ljutomeru uprizori murski „Sokol“ v nedeljo dne 23. januarja t. l. v dvorani g. Kukovec ob 7. uri zvečer znano burko „Moč uniforme“. Ker prekaša ta burka po njeni zabavni vsebini vsa slična dela, opozarjamo še posebej na nje vpriporitev slavno občinstvo. Nazdar!

Štajerske novice.

a Iz Maribora. Boj za slovensko ljudsko šolo v Studencih pri Mariboru se bliža koncu. V soboto, dne 22. t. m. ob 2. uri popoldne bodo izjavili slovenski stariši pred uradno komisijo, kakšno šolo si žele. Kljub velikanskemu pritisku z nemške in socialistične strani upamo na zmago. Izdajic bo sicer mnogo, toda število odločnih starišev je tudi veliko, ki še niso opešali v svojem prepričanju v poldrugetnem boju za slovensko šolo.

d Iz Studencev pri Mariboru, Izjava slovenskih starišev. Nasprotnikom slovenske šole izjavljajo slovenski stariši, da bodo vztrajali pri svoji pravični zahtevi tudi v tem slučaju, če bi vsled nemškega terorizma tokrat (22. t. m.) propadli. Storili bodo vse in zbirali na novo svoje moči ter ne odjenjali poprej, dokler ne bo v Studencih poleg nemške šole stala tudi slovenska ljudska šola.

d Iz Studencev pri Mariboru. Protestno zborovanje proti ustanovitvi slovenske ljudske šole. Pomagaj, pomagaj, kajti sila je velika! Nemci in nemškonacionalni socialisti (!) so zborovali že nekočkrat, da protestirajo proti nameravani ustanovitvi slovenske šole. V ponedeljek, dne 17. t. m. so imeli zopet zborovanje v „Krentzhofu“, ki ga je sklical referent „Schulvereina“ d. Baum. Dr. Bauma ni bilo, pač pa je prišel neizogibni poslanec in kričar Malik in z njim kopica mariborskih nemških učiteljev in juristov. Predsedoval je „sladki Mayer“, nadučitelj v Mariboru, ki je v svojem hinavskem nagovoru povdarjal, da naj ostane šola za vselej nemška. Kdo bi ne voščil svojemu otroku nemškega pouka in s tem boljšega kruha! — Učitelj na meščanski šoli, Bienenstein je rekel, da ne veruje, da bi se otroci naučili slovenščine v šoli, pač pa se je naj uče, če že hočejo, doma pri starših (!) Sicer jim je pa slovenščina itak nepotrebna. V slovenski šoli, (govoril je, da bi dobili Slovenci v najboljšem slučaju enorazrednico!) se baje otroci ne nauče prav ničesar! V dvojezični šoli se ne nauče istotako ničesar, zato je najbolje, če se razdeli sedanja nemška šestrazrednica v moški in ženski oddelek. Strašil je delavce z velikimi troški, ki bi jih imela občina plačevati za novo slovensko šolo in šolske potrebine. Če pa ostane šola nemška, bo dal Schulverein ogromno vsoto denarja, da delitev ne bo stala občine celo nič. — Malik je govoril, da se Slovenci ne razumejo med seboj. Šola naj ostane, kakršna je, nemški jezik je svetovni! Schulverein bo dal za razširjenje studenške šole 25.000 kron, poleg tega pa je naznanil Malik tajnost, da da Schulverein za nemško šolo na Bregu pri Ptuj 15.000 K, za razširjenje šole v Pobrežju pri Mariboru pa tudi 20.000 K. To vse je vodstvo že dovolilo. Med drugimi govorniki, ki so vsi ponavljali eno in isto reč, sta nastopila dva socialna demokrata, ki pa sta govorila mnogo bolj strastno nego sam Malik. Socialisti so tukaj v Studencih naši najhujši sovražniki. Nemški govorniki niso imeli na poslušalce prav nobenega vpliva in ploskali so jim samo mariborski golobradci, socialistovski voditelji pa so priporočali na zborovanju ob velikem odobravanju skrajno agitacijo proti slovenski šoli od moža do moža. Agitirati je baje treba med sodrugi celo proti morebitni privatni slovenski šoli v Studencih in pregovoriti vsakega očeta, ki bi hotel pošiljati otroke v kako slovensko šolo! Malik se je tem socialistovskim govornikom posebe prav prisrčno zahvalil in jim čestital, češ, da so izvrstno govorili. — V soboto bomo videli, kaj bodo dosegli Nemci in socialisti s svojo agitacijo. Slovencem bo pomagalo proti njim edino delo od moža do moža. Zapomnili pa si bomo dobro, kakšni so naši socialisti!

o Štajerski deželni zbor bode zboroval, kakor se nam iz Gradca poroča, do 15. februarja. Prihodnji teden pride na vrsto proračunska raz-

prava. Ne bode nam menda ponovno treba spominjati ob tej priliki naših deželnozborskih poslancev njihove dolžnosti; saj pritožbe spodnještajerskih Slovencev glede krivic in pristranosti v tem proračunu niso od danes in včeraj, ter se je o njih že neštivilnokrat in obširno razpravljalo. Prebivalstvo zahteva in pričakuje, da se razkrinka sramotno in krivično nemško gospodarstvo v Gradcu in da naša deželnozborska delegacija uporabi vsa sredstva proti njemu. — Obljube se morajo držati in če se na Dunaju danes odločno stopa Nemcem na prste, zakaj se jim ne bi tudi v Gradcu?

d Tudi blagodejna posledica klerikalne politike. Graška „Montagszeit“ poroča, da bode vsled zvišanja deželne doklade na pivo došlo do ostrega boja med Zgornjo in Spodnjo Štajersko. Na protestnem shodu gostilničarjev v Mürzschlagu proti zvišanju deželne doklade na pivo se je sklenilo, z ozirom na to, da so slov. klerikalni in nemškonacionalni spodnještaj. poslanci glasovali za zvišanje, pretrgati s Spodnjo Štajersko vse kupčijske zveze in nakupovati vino drugod.

d Vsesokolski zlet in „Deutsche Wacht“. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da piše vse drzno hujskajoče notice in članke zoper vsesokolski zlet v Celju celjski amtsvorstand dr. Ambroschitz. Ali g. državni pravdnik dr. Bayer iz prevelikega strahu pred tem vsemogočnim gospodom pusti pasirati najhujše hujskarije in pozive k poboju ali pa morda iz prijateljstva?! Bomo na pristojnih mestih potrebno ukrenili, da se izve, kaj vse si sme pod zaščito državnega pravdnika dandanes v Celju dovoliti nemška klika.

v Celjsko gimnazijsko vprašanje hočejo spraviti v tek celjski Nemci — še ob pravem času. Dokler se je s tem ukvarjala samo vahtarica, reč ni bila nevarna; sedaj je pa stvar zgrabilo tudi nemško dnevno časopisje in bode torej treba odgovora s slovenske strani. V strahu da se ne bi celjska višja gimnazija nekega lepega dneva poslovenila in tako služila istemu namenu, za kar jo je ustanovil pokojni Slovenec Lipič, namreč vzgoji slovenskih dijakov ne pa umetno v Celje privabljenih nemških iz cele ljube Avstrije, predlaga torej celjska „vahtarica“ sledeče: 1. Postavno določitev samostojnosti slovenskih paralelnih razredov, da se odvzame nevarnost nadaljnega poslovenjenja (!) višje gimnazije. 2. Odkezanje vsakega pouka v slovenščini na slovensko gimnazijo in postavno določitev, da se na „naši“ (nemški) gimnaziji predava in skuša samo nemški. — No brez nas, ki imamo gotovo pri celjskem gimnazijskem vprašanju prvo besedo in čisto tako, kakor si predstavljajo Nemci, se ta stvar ne bode rešila. —

v Proti zvišanju deželne doklade na pivo. G. dež. posl. dr. Kukovec je vložil v dež. zborni minuli ponedeljek veliko število peticij šavinskih občin in gospodarskih društev, naj bi se ne zvišale deželne doklade na pivo. To je najlepša ilustracija, kako sodijo hmeljarji o tej zadevi.

a Uradniške spremembe pri Južni železnici. Prestavljeni so: prov. asist. Robert Urbanski iz Frohnleithna na Pragersko; pristav Hugo Peterka iz Ptuja v Matzleinsdorf; asp. Viktor Smrka iz Rač v Pfaffstätten; asp. Feliks Pristavec iz Rajhenburga v Trbovlje; asp. Franc Sobotka iz Sežane v Hrastnik; prov. asist. Franc Weitzer iz Voitsberga v Celje; asp. Jos. Konsek iz Št. Jurja v Greiffenburg; asist. Karl Zoufalik iz Beljaka v Celje. — V pokoj je stopil revident Matej Fötsch v Celju.

o Statistika prometa pri e. kr. poštne uradu Celje leta 1909. V pretečenem letu 1909 se je oddalo na pošto 88478 (85696) priporočenih pisem, 51842 (50302) pošiljatev vozne pošte in 19505 (19586) brzojavk. Dalje se je vplačalo 44079 (43655) poštne nakaznic v znesku kron 1.960.439 (1.927.190), v prometu poštne hranilnice 59.678 (46.276) vlog z 8.409.449 (8.065.668) kron. Oddalo se je 76.610 (71843) priporočenih pisem, 70.684 (66.694) pošiljatev po vozni pošti in 22.837 (22.185) brzojavk. — Izplačalo se je 49.114 (47.333) poštne nakaznic z 2.682.059 K (2.762.470 K), v prometu poštne hranilnice 7.035 (6243) s 4.379.670 (4.676.831) K. Dalje je došlo v svrhu oddaje: poštne plačilnih nalogov 798 (725), pisem s povzetjem 2216 (1961), pošiljatev po vozni pošti s povzetjem 10.561 (10.282). Urbanskih telefonskih pogovorov (pogovori med udeleženci mestne mreže) se je uredilo 66.993 (49.000), interurbanskih telefonskih pogovorov

5.168 (3.027). Prekartiralo, oziroma pretelegiralo (dalje napotilo) se je 35.333 (36.099) priporočenih pisem, 110.086 (99.782) pošiljatev po vozni pošti in 11.836 (10.455) brzojavk. Poštne vrednotnice se je porabilo 144.275 (437.952) kron. Skupni promet je bil 23.516.895 (22.967.602) K. (Številke v oklepajih se ozirajo na leto 1908).

d Predlog k spravi. Ker klerikalci, kakor izjavljajo, ne morejo sodelovati pri Ciril-Methodovi družbi, češ da je liberalna, naj prevzamejo v oskrbo vsaj one šole, na katerih poučujejo šolske sestre. Tem bodo menda vendar zaupali! Pokažite, če niste hinavci!

z Za družbo sv. Cirila in Metoda je daroval g. Miroslav Firm, trgovec oa Dobrni, 1'60 K.

z Iz Mihalovca. Opeko za spravišče gasilnega orodja požarne brambe v Ivanjkovcih so začeli te dni zvažati. Stvar napreduje in to nas veseli!

d Iz Maribora. „Nacionaliziralo“ se je tukajšnje društvo železničnih uradnikov, to je, izjavilo je, da se smatra za podružnico avstr. nemškega društva železničnih uradnikov. Za predsednika tega v nemškem duhu nacionaliziranega društva je bil izvoljen neki Irgolitsch, za podpredsednika pa Jeniček. Taki pristni Germani!

z Iz Hrastnika. Neki gospod, ki je imel v Hrastniku slučajno opravke, nam piše: Šel sem ravno opoldne mimo poslopja, ki nosi napis „Deutsche Schule“. Videl sem otroke pred hišo in naravno bi bilo misliti, da bodo govorili nemški. Slišala pa se ni niti jedna nemška beseda. Slovenski otroci obiskujejo torej to pomemčevalnico, kjer se ne nauče ne nemški ne dobro slovenski in tudi ne najnavadnejših elementarnih predmetov. Zdaj umevam, kake važnosti je lex Perek, katero je zagovarjal dr. Kukovec v štajerskem deželnem zboru in zakaj mu niso upali Nemci niti z jedno besedo odgovoriti.

d Hrastniška Ciril-Methodova podružnica je zborovala v nedeljo popoldne v gostilni Roš. Udeležba je bila izredno velika, kar kaže, da Hrastnik še ni zgubljen. Zlasti nas je veselilo, da je bilo med udeleženci mnogo delavcev ter kmetov, ki so podružnici tudi pristopili. To dejstvo znači, da so voditelji hrastniških Slovencev na pravi poti in da naše ljube dolinice še zdavnaj ne bo požrl nemški zmaj. Pri tem zborovanju se je pa zopet pokazalo, da manjka prostorne dvorane. Vse drugo bo potem narodno delo v Hrastniku. Zato bratje širom slovenske domovine, pošljite nam prispevkov za Sokolski dom. Tam se bo potem delovalo s pomnoženimi silami za naš slovenski Hrastnik! Nazdar!

d Iz Velenja. V sosednem Št. Ilju so zdaj za godovanje župnika Antona Kolarja fantje prav pridno streljali. Pri tem si je pa nek Burčanov fant hudo obstrelil roko, tako da so vsi prsti na nji pohabljeni. Fant bo celo življenje siromak. Ker se streljanje ni godilo v božjo čaščenje ampak za bolj tečen vinski konzum v župnišču, mu gospodje še nakaznice na nebeško pošto hranilnico ne morejo dati, sveti Peter kot ravnatelj tega urada bi njeno honoriranje gotovo odklonil.

d Od Sv. Duha na Ostrem vrhu. Leta 1909 je obiskalo naš hrib 932 tujcev in sicer se jih je vpisalo pri vlg. Jägerwirtu — sedež D. Ö. A. V. — 591, v gostilni „pri lipi“ vlg. Ropič v slovensko knjigo 64, v nemško pa 277. Že iz navedenih števil se vidi, da se Slovenci za ta obmejni kraj s krasnim razgledom dosti premalo zanimajo. Od cerkve Sv. Duha se razgleda vse od Gradca do Ljutomera in Blatnega jezera. V gostilni Franca Gaube vlg. Ropič ima S. P. D. svojo knjigo in se toraj naj nemška zavrne in zahteva ista. V tej gostilni se dobijo tudi prenočišča.

v Iz Brebrovnika. Ženo posestnika Krajna iz Babinec so našli pri županu Janežiču v kravjem hlevu, kjer si je hotela odpočiti. Siroti je umrl otrok, in to si je gnala tako k srcu, da je od pogreba odbežala in je teden dni niso mogli zaslediti.

o Nemška zveza kmečkih posojilnic in zadrug v Gradcu ima, kakor znano, tudi veliko klet in kupuje ter razprodaja štajerska vina na drobno in debelo. Da se pri tem „Verbandu“ kaj radi ozirajo pri nakupovanju samo na Nemce in nemškarje, je znana reč; nekaj novega pa bode gotovo to, da niti Nemci in nemškarji, ki slučajno ne stanujejo v Pulju ali v okolici Pulja, prav nič niso zadovoljni s Verbandom. Komercialni vodja pri vinskem obratu Verbandem je namreč neki Roth iz Ptuja in ta gleda seveda pri nakupovanju predvsem na svoje prijatelje in znance, tako da ima Verband takozvana konsumna

vina večinoma iz ptujske okolice. Ta vina pa niso ravno najfinejša in jemljejo z reklamo zase le dobro ime drugim finejšim pridelkom. — Tako se glase nemške pritožbe. Bilo bi prav priporočljivo, ako bi se v enem in drugem glede Verb. spregovorilo v proračunski debati dež. zbora, saj ga dežela podpira! V ostalem pa je naše mnenje, da v Gradcu ne bode nikoli slov. vinogradnikom cvetla pšenica; treba bode misliti na samopomoč. Prvi korak z ustanovitvijo Južnoštajerske vinarske zadrage v Celju je že storjen.

o **Za Ciril-Metodovo družbo** je nabral abs. iur. Bogumil Pavlič kot novoletni dar pri slovenskih in slovanskih pacientih v Högasu v Gradcu 7 kron. — V isti namen se je nabralo v veseli družbi pri Slatinšku po dom. Rezarju na Ljubnem 4 K. — Prisrčna hvala!

Druge slovenske dežele.

o **Zagorje ob Savi.** Po dolgotrajnih hudih bojih so zmagali pri ponovni volitvi občinskega starešinstva dne 18. prosinca t. l. združeni Slovenci. Zgodovina teh bojev je sijajna manifestacija značajnosti naših mož, kateri so pokazali, kaj doseže vstrajnost in nesebičnost. Niso se dali premotiti od sirenskih glasov naših nasprotnikov. Da bi razbili železni obroč naših, ponujali so nasprotniki našemu vrlemu nadžupanu gosp. Josipu Ranzingerju županski stolec, a on je spoznal zvižajočo ter je brez pomisleka oddal svoj glas doseadanemu županu g. Francu Weinbergerju, kateri je tudi izvoljen županom. Čast značajem! — Čez tiste Slovence, kateri so glasovali zoper Slovence, ogradimo za danes plašč krščanske ljubezni, omeniti je pa treba, da je socialist in zastopnik delavcev Čobal volil občinskim svetovalcem kapitaliste ter rudniške in steklarske uradnike, zoper katere se navidezno bojuje. Tudi takim možem lepa hvala, kajti tudi oni podpirajo nehote naše stremeljenje.

z **Naglov naslednik.** Vladni kandidat za tržaško škofijsko stolico je baje monsignor Lohninger, ravnatelj germanskega zavoda v Rimu.

z **Občina Dekane v Istri** je vstopila v krog slovenskih brambovcev z 200 K za obrambni sklad Ciril-Metodove družbe. V posnemanje!

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Volitve na Angleškem.

z **London, 19. jan.** Doslej je izvoljenih v angl. parlament 120 unijonistov, 97 liberalcev, 21 zastopnikov delavstva in 28 nacionalcev. Prihodnje volilne dneve se bodo še izvolili 404 poslanci. Unionisti so si doslej pridobili 42 mandatov. Razmerje je doslej sledeče: vladini privrženci 146, opozicijski 120 mandatov.

z **London, 19. jan.** O podrobnosti angleških volitev se poroča še sledeče: Volilni boj je enak dirki, katere se udeležujeta dva skoro enako krepka in vstrajna konja. Prostorna razlika med njima je le minimalna. Liberalci bodo najbrž imeli le malo večino; dosednji rezultati so precej povzdignili bojevitost in odločnost unijonistov. V nekaterih krajih je došlo do protestov proti volitvam.

Nova vlada na Ogrskem.

z **Budimpešta, 19. jan.** Khuen Hedervary je naprosil predsednika drž. zbornice Aleksandra Gala, da naj skliče vodje državnozborskih strank na konferenco, da se dogovorijo glede dnevnega reda prve seje.

z **Budimpešta, 19. jan.** „Pesti Hirlep“ piše, da je Khuen že dobil od kralja pooblastilo, da

državni zbor takoj zaključi in odgodi ali pa razpusti, ako bi se pokazalo, da ne bo mogoče delati z njim. V ponedeljek bode Khuen razvil program nove vlade v drž. zbornici, v gosposki bode pa govoril Štefan Tisza. Oba govora bode ob enem neposredni povod za ustanovitev nove stranke. V klubovem lokalu Justhove stranke se je izrazilo mnenje, da ne kaže v ponedeljek prirejati nobenih bučnih demonstracij proti Khuenu.

Požar v palači Čiragan.

o **Carigrad, 19. jan.** V palači Čiragan, kjer je sedaj nameščen turški parlament, je izbruhnil ogenj, kateri še doslej ni pogašen.

o **Carigrad, 19. jan.** Požar v palači Čiragan je nastal vsled eksplozije v peči. Vsled silnega vetra se je ogenj naglo razširil. Sejni dvorani poslanske zbornice in senata sta že uničeni. — Sedaj gori prestolna dvorana. Ogenj divja naprej.

Tržne cene.

18. jannarja.

Dunaj. Borza za poljedelske produkte. Pod utisom nižjih cen v inozemstvu je bilo razpoloženje današnje borze slabo in je došlo le do malih kupcij.

Budimpešta. Svinjad: ogrske stare, težke 152 do 153 v. mlade težke 156 do 160 vin., mlade, srednje 158 do 160 v. mlade, lahke 156—158 vin. Zaloga 23.252 komadov. Prignano — komadov, odgnano 327. Ostalo torej 22.925 komadov. Tendence mirna.

Budimpešta. Pšenica za april K 14'27 pšenica za maj K 14'02, pšenica za oktober K 11'96, rž za april 9'97, rž za oktober K 8'99, oves za april 7'66, oves za oktober K —, koruza za maj 6'74, ogrščica za avgust 13'75 Pšenice se zmerno ponuja in kupuje. Tendence mirna, promet nezaten. Efektivna pšenica in ostalo nespremenjeno. Vreme lepo.

Sladkor. Trst. — Centrifugal Pilés prompt K 36 $\frac{1}{2}$ do K 37 $\frac{1}{4}$, za jan.-marec K 36 $\frac{1}{2}$ do K 37 $\frac{3}{8}$. Tendence: mirna.

Sladkor. Praga. Sprovi sladkor prompt K 29'70, nova kampanja kron 25'60. — Tendence slabša. Vreme: lepo.

Budimpešta: mast svinjska K 174 — namizna slanina 150 —.

Stanovanje

v Celju, Schillerjeva ulica št. 3 (hiša Zveze slov. posojilnic) z dvema sobama, kopalno sobo, kuhinjo in drugimi pritliklinami, električno razsvetljavo se odda s 1. svečanom ali 1. sušcem 1910. — Natančneje se poizve pri hišniku ali pri upravitelju hiše dr. A. Božiču, odvetniku v Celju, Rotovška ulica št. 15.

70 htl. 3letnega rdečega

vina

za butelke iz otoka Vis (Lissa) prodam s posodo vred po lastni ceni vsled opustitve vinske trgovine.

Aiojzij Krajnc, Laški trg

„Vila Carola“.

15 5-5

Malo stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, shrambe in predsobe, električno razsvetljavo in vodovodom se odda z 1. svečanom 1910 v Zvezni hiši v Celju, Schillerjeva ulica št. 3. — Pojasnila daje hišnik ali tudi upravitelj hiše dr. Anton Božič, odvetnik v Celju, Rotovška ulica št. 15.

Darujte za Nar. sklad!

Ravnokar dogotovljena

nova hiša

z dvema stanovanjema in dvema podstrešnima sobama ter z lepim, ograjenim vrtom v Zavadni pri Celju, se takoj prodaja.

Vinko Kukovec, stavbeni podjetnik, Lava pri Celju. 48 3-2

Sprejme se takoj

mesarski učenec

postenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri

Francu Hodniku v Žalcu.

37 5-4

Lepa družinska

HIŠA

5 minut od Celja se da zaradi preselitve v najem ali pa pod ugodnimi pogoji prodaja. — Več se izve v upravištvu tega lista.

Toifi-ov
Talanda
Ceylon
čaj.

Narodna manufakturna trgovina
v Ljubljani
== išče izvežbanega ==

manufakturista

k engros-zalogi.
Ponudbe:
Ljubljana, poštni predal šte. 46.

Poštna hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadrage ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vlozhe) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odpisuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)